

Octavia na 8

Mutsari i Jacqui L'Ange | Mukombisi i Julie Smith-Belton

Octavia lowa Okithopasi a tshama enhoveni ya majekejeke, laha a ku titimela, mati yo tenga etlhelweni ra lwandle ra Afrika.

Ninhlikani, a huma ebakweni ra yena ra maribye ku ya phaphamala ehenhla ka makamba layo leha na ku tlanga erivonini ra dyambu loku humaka ehenhla.

A ku ri na swiluva swa mihlovo yo vonikela swinene esaveni, na mabakwa yo tumbela kona. Octavia a rhandza xirhapa xa yena, hikuva a ri na masalamusi yo hlawuleka – a swi kota ku ticinca muhlovo wa yena ku pananisa na hinkwako laha a wisa kona. A swi kota na ku ticinca nhlonge ya yena yi fana na maribye, kumbe swiluva swa mitwa.

Leswi swi n'wi endlile leswaku a swi kota swinene ku tlanga xitumbelelani, hikuva vanghana va yena a va nga ta n'wi kuma! Mikarhi yin'wana a tumbela kahle lero loko vanghana va yena va karhala ku lava a vo hlambela va famba.

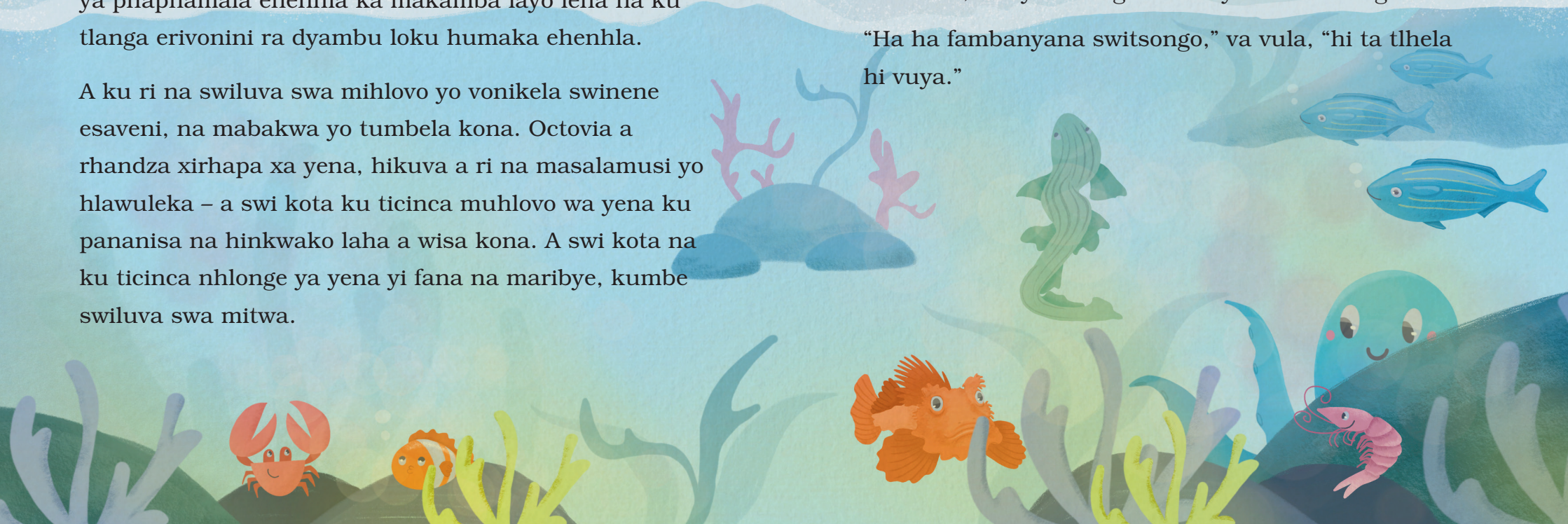
Kutani a ta va hlongorisa hi ku susumeta magnadlati ya mati endzaku ka yena.

Kambe a tshamela ro yima loko a vona xikhamba xa le lwandle.

Laha hikona laha tshaku ra misava a ri ri kona laha a ku entile, ku ri na xinyami. Octavia a chava ku ya kona.

“Ndzi rhandza ku va laha ndzi nga ta kota ku khomelela xin'wana,” a byela vanghana va yena va nhungu.

“Ha ha fambanyana switsongo,” va vula, “hi ta tlhela hi vuya.”

Hambiloko va nga ringeta kanjhani, a va nga swi koti ku khorwisa Octavia ku famba na vona. A va yimela etlhelweni ra xikhamba, a langutile exinyamini lexo enta kufikela loko a vona mihlovo ya vona leyo vonikela yi huma exinyamini.

Hi siku rin'wana ra xidzedze, mati a ya karihile swinene. Magandlati layo basa a ya ba ehansi, na le magandlati ya le lwandle a ya susumeta byanyi bya le lwandle ku ya ematlhelweni hinkwawo, ya endla tianemo ti cina.

Octavia u fambile ku ya lava vanghana va yena ekusuhi na xikhamba xa le lwandle – kutani a khukhuriwa kufika kwale makumu!

Gandlati ri n'wi khumbele ehansi kutani ya n'wi khukhula. Hi ku chava, Octavia a humesa mati ya inki ya ntima. Sweswi a nga ha voni nchumu na switsanana – nasweswi a ha ri eku rhendzelekeni na ku wa. Hinkwato timbilu ta yena tinharhu a ti ba hi mahika, naswona a swi twala onge khwiri ra yena ri hlanukile.

“Pfunani!” a rila.

Exinyamini, u twile xin'wana xi khoma yinwana ya milenge ya yena. A xi ri xa xirhendzevutani naswona a xi rhetela.

“Ndzi ku kumile!” ku vula Khalo lowa ganju.

“Na mina!” ku vula Stella wa nhlampfi ya nyeleti, a ri karhi a khomanisa voko ra yena lero leha eka nenge lowun'wana.

“Na mina!” ku vula PJ lowa nyakwawe.

Hi un'we un'we, vanghana va yena va hlambela va ya ehenhla exinyamini va ri karhi va n'wi khome hi milenge. Misava yi sungule ku tshamiseka. Octavia u khomelerile na ku va pfumelela ku ri va n'wi komba ndlela yo ya endhawini ya yena.

Loko va kumile ndhawu ya kahle, Ray u pfurile tifini ta yena ku va tumbeta eka magandlati ya xidzedze, kutani hinkwavo va tumbela, va tsakile hinkwavo.

Hikwalaho ka masalamusi ya Octavia, a wu nga ta ha swi tiva leswaku munghana un'wana u sungula kwihi naswona un'wana u hetelele kwihi!

Octavia na 8

Mutsari i Jacqui L'Ange • Mukombisi i Julie Smith-Belton

Mianakanyo yo bula hayona

Octavia a chava ku tlula makumu ya ribuwa ra lwandle. Xana u chava yini? Xana u nga endla yini ku titwa u antswa loko u twa u chava?

U komberiwa ku hlamusela nkarhi lowu a wu chava kutani un'wana kumbe xin'wana xi ku pfuna.

Xifaniso

Yana eka phepha ra gingiriko laha: <https://nalibali.org/story-supplies/activity-sheets>

Tirhisa xifaniso xo hetelela ya ntsheketo kuku pfuna ku khalara vanghana va Octavia.

Ku Hlaya

Hlaya ntsheketo nakambe no endla nxaxamelo wa swilo hinkwaswo leswi kumekaka elwandle.

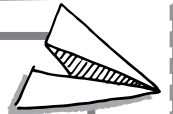
Ku Tsala

Endla buku ya xivumbeko xa hlampfi leyi nga tsariwangiki kumbe u kombela munhu lonkulu kuva a ku endlela yona. Tsala no hlamusela ntsheketo hi vutomi endzeni ka lwandle ebukwini. Kumbe dirowa swifaniso no kombela munhu lonkulu ku tsala marito lawa mi va byelaka wona.

Ntirho wa vutshila

Penda endzeni ka bokisi kuva wasi kutani u vumba misava yitsongo ya le hansi ka mati u tirhisa swiphambati, swiribyana na swihadyana swa le lwandle leswi u swi vumbeke hi ku tirhisa switirhisiwa swa khale no khalara phepha.

Encenyeta

Endla onge u xihadyana xa le lwandle kumbe ximilana xa le lwandle: voyama ku fana na rihlanga, hlambela ku fana na hlampfi yitsongo, famba hi le matlhelo ku fana na nkokotso no tsemakanya ematini ku fana na okithopasi.

